

KERTAUS – Funktio. Kpl 1-3. VASTAUKSET.

1.

- a) Neliön pinta-ala riippuu **sivun pituudesta**, eli pinta-ala on **sivun pituuden** funktio.
- b) Oppilaan mopon bensan litrahinta on 1,5 €/l. Kuinka paljon maksaa 20 litraa bensiiniä?
 $1,5 \text{ €/l} \cdot 20 \text{ l} = 30 \text{ €}$
- c) Kuinka monta litraa oppilas saa 5 eurolla?
 $5 \text{ €} : 1,5 \text{ €/l} \approx 3,3 \text{ l}$

2. Täydennä.

Funktiomerkintä	Funktiokirjain	Muuttujakirjain
$f(x) = 4x - 6$	f	x
$g(b) = b^2 + 3b - 2$	g	b

3. Kirjoita **neliön piiriä** kuvaava funktio, jossa muuttuja on a, ja funktiota merkitään kirjaimella h.
 $h(a) = 4a$
4. Laske funktion $y = -3x + 2$ arvo, kun muuttuja saa arvon -2.
 $y = -3 \cdot (-2) + 2 = 6 + 2 = 8$
5. Funktio $f(x) = \frac{2}{3}x - 3$. Laske $f(6)$.
 $f(6) = \frac{2}{3} \cdot 6 - 3 = \frac{2 \cdot 6}{3} - 3 = 4 - 3 = 1$
6. Funktio $g(x) = 2x - 1$. Laske $g(0)$.
 $g(0) = 2 \cdot 0 - 1 = -1$
7. Funktio $f(x) = -x + 4$. Laske, millä muuttujan x arvolla funktio saa arvon 3.
 $3 = -x + 4$
 $x = 4 - 3$
 $x = 1$
8. Funktio $f(x) = 2x + 5$. Laske, millä muuttujan x arvolla $f(x) = -1$.
 $-1 = 2x + 5$
 $-2x = 5 + 1$
 $-2x = 6$ $||: (-2)$
 $x = -3$
9. Funktio $f(x) = 4x + 5$ ja $g(x) = -2x + 2$. Laske, millä muuttujan x arvolla $f(x) = g(x)$.
 $f(x) = g(x)$
 $4x + 5 = -2x + 2$
 $4x + 2x = 2 - 5$
 $6x = -3$ $||: 6$
 $x = -1/2$

10. Mitkä seuraavista funktioista ovat ensimmäistä astetta (eli suoria)? V: **a, d, e**

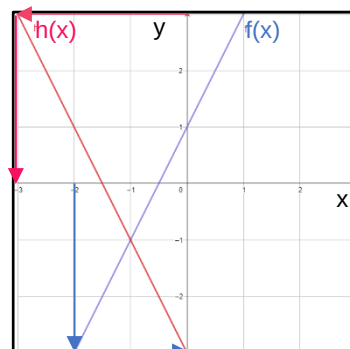
a) $y = x$ b) $y = x^2 + 1$ c) $y = 2x + x^2$ d) $y = x + 3$ e) $y = -7x - 5$

11. Määritä kuvaajan avulla

a) $f(-2)$. **$f(2) = -3$**

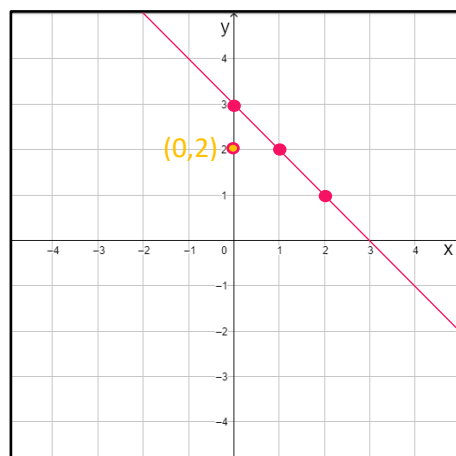
b) Millä muuttujan x arvolla $h(x) = 3$? **$x = -3$**

c) Millä muuttujan arvolla $f(x) = h(x)$? **$x = -1$ (leikkauspiste $(-1, -1)$).**

12. a) Piirrä suoran $y = -x + 3$ kuvaaja.

x	$y = -x + 3$	(x,y)
0	$y = -0 + 3 = 3$	(0,3)
1	$y = -1 + 3 = 2$	(1,2)
2	$y = -2 + 3 = 1$	(2,1)

b) Missä pisteessä suora leikkaa y-akselin? **(0,3)**

c) Tutki kuvaajasta, onko piste (0,2) suoralla. **Ei.**

d) Tutki laskemalla, onko piste (1,-3) suoralla.

Esim. $y = -x + 3$

$-3 = -1 + 3$

$-3 = 2$ epätosi, piste (1,-3) ei toteuta suoran yhtälöä.

13. Esitä yhtälönä sääntö, jonka mukaan taulukon y :n arvot on laskettu x :n arvoista.

x	0	1	2	3
y	-1	2	5	8

Yhtälö: **$y = 3x - 1$**

15. Täydennä taulukko.

Suora	Kulmakerroin	Vakiotermi	Nouseva/laskeva	Suoran ja y-akselin leikkauspiste
$y = x + 5$	1	5	nouseva	(0,5)
$y = -3x - 9$	-3	-9	laskeva	(0,-9)
$y = -x$	-1	0	laskeva	(0,0)

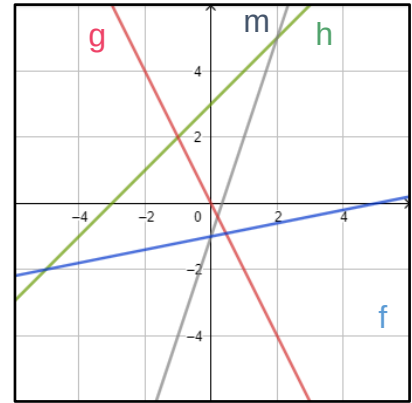
16. Mitkä kuvan suorista ovat

a) nousevia? **f, h, m**

b) laskevia? **g**

c) Mikä kuvan suorista on $y = 3x - 1$? Perustele.

Nouseva suora ($k > 0$), leikkaa y-akselin $(0, -1)$, jyrkähkö: m.

17. Mikä seuraavista suorista on

a) jyrkimmin nouseva? **B (suurin positiivinen k:n arvo)**

b) jyrkimmin laskeva? **A (suurin negatiivinen k:n arvo)**

A. $y = -4x + 3$ B. $y = 6x - 8$ C. $y = x + 11$ D. $y = -2x - 7$

18. Missä **pisteessä** suorat leikkaavat y-akselin?

a) $y = -4x + 3$ **(0,3)**   b) $y = 6x - 8$ **(0,-8)**   c) $y = x + 11$ **(0,11)**   d) $y = -2x$ **(0,0)**

19. Mitkä suorista ovat

a) yhdensuuntaisia keskenään? **A ja D (sama k)**

b) leikkaavat y-akselin samassa pisteessä? **C ja D sekä E ja F (sama b)**

A. $y = 4x + 2$ B. $y = 6x - 3$ C. $y = x + 3$ D. $y = 4x + 3$ E. $y = -2x$ F. $y = -6x$

20. Kuinka monta yhteistä pistettä suorilla on?

a) $y = -4x + 3$ ja $4x - 2$ **yksi**

b) $y = x + 1$ ja $y = 1 + x$ **ääretön (sama suora)**

c) $y = 2x + 1$ ja $y = 2x$ **ei yhtään**